

Jose Luis Bizkarra Etxebarria

*Mañaria,
Bizkaia
(1930-2011)*

Aurkibidea

Biografia

Aldegoiena auzoko Askondo baserrian jaioa eta bizitakoa. Aita bertakoa zuen eta ama Dimakoa. Gerraostean hasi zen herriko eskolara, eta gerora 30 urtez bere etxe ondoko marmoldun harrobian ibili zen lanean, Askondoko harrobian. Bere emaztea ere Mañarikoa da eta tartera elkarrizketan ere parte hartzen du.

Zintak

MAN-008

- **Proiektua:** Mañariko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2011-03-14
- **Iraupena:** 40 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Goiria Mendiola, Nerea

Pasarteak

1. Dotrina maisu erdaldunagaz

- **Erref:** MAN-008/003
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:03:12. **Bukatu:** 00:04:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Eskolan dotrina asko irakasten zien. Maisua, Gabino Arana, dotrinazalea zen. Gabino Arana Oiongoa (Araba) zen eta ez zekien euskaraz eta galarazita zegoen euskaraz egitea.

2. Gerran koban ezkutatuta

- **Erref:** MAN-008/005
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:06:44. **Bukatu:** 00:08:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra Zibilean, hilabetez izan zuten frontea etxe ondoan. Hasieran gura beste jateko zuten. Zallobentako koban ezkutatzen ziren beste hainbat herritar bezala. Bere aitak behiekin batera egin zuen alde eta amagaz geratu ziren. Kobetan egunez egon ostean, gauetz etxera bueltatzen ziren.

3. Gerran hildakoak

- **Erref:** MAN-008/006
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:08:50. **Bukatu:** 00:09:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

Araba aldetik zetorren frontea eta handik hurbil, mordo bat hil ziren, tartean baita Mañaria bertako herritarren bat ere.

4. Errotak itxita, ezin eho

- **Erref:** MAN-008/007
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:09:44. **Bukatu:** 00:12:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

<p>Beraien etxera laguntza bila joaten ziren milizianoak gerra sasoian. Gosetuta egoten ziren eta beti zuten zer edo zer beraientzat zein besteentzat. Baina ez zuten irinik izaten, errotak zarratuta egon ziren eta; ondorioz, ezin zuten ezer eho. Mañaria hiru errota zeuden. Zorroagaz irtenez gero, tiroka hasten ziren. Gereziak ere bazituzten, baina ez ziren ausartzen arbolara igotzen.</p>

5. Frontea Mañaria eta inguruetan

- **Erref:** MAN-008/008
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:12:00. **Bukatu:** 00:13:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Etxe aurreko haitzetan egon zen frontea Gerra Zibilean. Handik Dima aldera egin zuten ihes. Durangon eta Legution ("Billerle") ere eraso bortitzak egon ziren.

6. Gerraosteko errazionamendua

- **Erref:** MAN-008/012
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:14:25. **Bukatu:** 00:15:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Frontea hilabetez Mañarian egon ostean, alde egin zuten. Gerraostean, gosea zen nagusi, baina baserrietan bazuten zer edo zer. Errazionamenduan ematen zioten ogi-txuskoa etxera orduko jaten zutela dio.

7. Baserriko jeneroa zen zuten jatekoa

- **Erref:** MAN-008/015
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:17:04. **Bukatu:** 00:18:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Gerraostean, baserrian ez zuten goserik izan. Eguneroko jatordua etxeke jeneroa zen: patatak, esnea, babak, gaztainak...

8. "Gris Mañaria" haitza

- **Erref:** MAN-008/017
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:18:44. **Bukatu:** 00:19:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Etxe aurreko harrobian, Askondoko harrobian, lan egindakoa da Jose Luis. "Gris Mañaria" haitza zuen marmoldun harrobia zen, kanposantu askotan erabilitakoa.

9. Askondoko harria Bizkaia guztian

- **Erref:** MAN-008/019
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:22:52. **Bukatu:** 00:24:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Bizkaia guztian erabili zen Askondo harrobiko harria. Izurtza eta Garaiko frontoiak bertako harriagaz egin ziren. Harriok ze tamaina zuten azaltzen du.

10. Errekarria etxeak egiteko erabiliena

- **Erref:** MAN-008/025
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:31:36. **Bukatu:** 00:32:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Etxeak egiteko errekarriak erabiltzen zituztela uste du, errekatik samurragoa aterako zutelakoan harria.

11. Mañariko harria Durangoko geltokira

- **Erref:** MAN-008/028
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:33:38. **Bukatu:** 00:35:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk

Laburpena:

Durangoko geltokira Mañariko harri blokeak kamioietan eroaten zituzten. Kamioi errusiarrak eta GMCak ziren nagusi.

12. Parrandatik hamarretarako etxera

- **Erref:** MAN-008/030
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:36:00. **Bukatu:** 00:37:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

Gaztetan ahal ziren parranda guztiak egiten zituzten, baina hamarretako etxera joan behar izaten zuten. Mañarian izaten zuten erromeria. Durangora-edo joateko bizikleta izaten zuten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-06-22

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com